

Ὁ μὴ παρακινήθεις, ὁ μὴ προτραπείς πρὸς τι *Λεξ. Δημητρ.*: *Ἀσπρωχτος* τό *ᾠανε*. 3) *Θηλ.*, ἡ μὴ βινηθεῖσα *Λεξ. Δημητρ.*

άσσικούμενε Τσακων.

Ἀγνώστου ἐτύμου. Πβ. *Μδέφνερ Λεξ.*

Διάζομαι, προσδένω τοὺς στήμονας εἰς τὸ ἄνω ἀντίον τοῦ ὀρθίου ὑφαντικοῦ ἱστοῦ.

άσσόδυο τό, πολλαχ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἄσσο* καὶ τοῦ ἀριθμητικοῦ *δύο*.

Ὁ ἄσσοι καὶ τὸ δύο τῶν κύβων ὅταν πίπτουν ὁμοῦ: *Φρ.* *Τὰ φέρνω ἄσσόδυο* (μεταφ. ἀποτυχάνω).

ἄσσοι ὁ, κοιν. καὶ Πόντ. *ἄσσους* βόρ. ἰδιώμ.

Τὸ μεσν. οὐσ. *ἄσσοι*, ὃ ἐκ τοῦ Ἰταλ. *asso* < Λατίν. *as*.

1) Τὸ πρῶτον χαρτί ἐκάστης ἐκ τῶν τεσσάρων σειρῶν τῶν ἀπαρτιζουσῶν τὴν δεσμίδα τῶν παιγνιοχάρτων τὸ φέρον ἐν μόνον ἑγχρωμον σῆμα ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸ ἀριθμὸν 1 κοιν. καὶ Πόντ.: *Ἀσσοι* *κούππα* - *καρρὸ* - *σπαθὶ* - *μπαστούνι*. *Βάζω* - *ρίχνω* τὸν ἄσσο κοιν. *Ἀπαιχτος* ἄσσοι *Λεξ.* *Πρω.* || *Φρ.* *Εἶναι* ὅς τὸν ἄσσο (ἀντιλαμβάνεται ἀμέσως). *Ἐμεινε* ὅς τὸν ἄσσο (ἐπέτυχε τοῦ σκοποῦ). *Τὰ* *παιξε* - *τά* *βαλε* ὅλα ὅς τὸν ἄσσο (διεκινδύνευσεν ἀφρόνως τὰ πάντα) πολλαχ. *Κρατῇ* ἢ *ἔχει* τὸν ἄσσο (ἔχει τὴν δύναμιν εἰς χεῖρας του) *Κρήτ.* *Τὸν ἔχει* τὸν ἄσσο (ἔχει χρήματα) *Χίος* *Ἐκαμε* τὸν ἄσσο (ἐπέτυχε τοῦ σκοποῦ του) *Ἡπ.* *Κρήτ.* *Τὸν ἔκαμε* τὸν ἄσσο (ἐπλούτησε) *Χίος* *Νὰ κάμης* τὸν ἄσσο σου (κάμε ὅ,τι ἤμπορεῖς) *Κρήτ.* *Ἐχω* τὸν ἄσσο μ' (ἔχω τὸν σκοπὸν μου) *Ἡπ.* *Τὰ* *ἔφερε* ὅς τὸν ἄσσο (ἤλθεν εἰς λίαν δυσχερῆ θέσιν) *Μύκ.* *Ἐβκαλέν με* ἄσσον καὶ *τριαντάνα* (μοῦ ἔφερε πολλὰς δυσκολίας) *Κύπρ.* *Κάνει* τοὺς ἄσσους (ταχυδακτυλουργία διὰ παιγνιοχάρτων καθ' ἣν οἱ τέσσαρες ἄσσοι ἀναμειγνυόμενοι μὲ τὰ ἄλλα παιγνιοχάρτα εὐρίσκονται πάλιν ὅλοι μαζί. Ἡ *φρ.* καὶ ἐπὶ τοῦ χρηματιζομένου δι' ἀπάτης) *Ζάκ.* *Πελοπν.* (Δημητσάν.) *Μοῦ κάνει* ἢ *μοῦ κλεῖ* τὸν ἄσσο (μοῦ κάνει νεῦμα. Ἐπειδὴ κατὰ τὸ χαρτοπαίγνιον ὁ ἔχων τὸν ἄσσον γνωστοποιεῖ τοῦτο διὰ νεύματος πρὸς τὸν ἀπέναντι αὐτοῦ σύντροφον τοῦ παιγνίου διὰ νὰ παίξῃ ἀναλόγως) *Κρήτ.* *Τοῦ πάτησε* τὸν ἄσσο (τῆς ἔκαμε νεῦμα ἐρωτικόν) *Κρήτ.* *Ἐμεινε* ἄσσοι (ἐγκατελείφθη μόνος) *Λεξ. Δημητρ.* β) *Μεταφ.* ὁ προέχων μεταξὺ πάντων τῶν ὁμοτέχνων του σύνηθ.: *Ὁ δεῖνα εἶναι ὁ ἄσσοι τῶν ἀεροπόρων.* *Ἀσσοι* σιὸ δρόμο τῶν ἑκατὸ μέτρων. *Ἀσσοι* ὅς τὰ χαρτιά - ὅς τὸ τάβλι - ὅς τὸ ποδόσφαιρο - ὅς τὸ κολύμπι κττ. 2) *Συνεκδ.* τὸ χαρτοπαίγνιον πολλαχ.: *Ὁ δεῖνα ἔφαγε τὴν περιουσίαν του* ὅς τὸν ἄσσο πολλαχ. || *Γνωμ.*

Ὁποῖος ἀγαπᾷ τὸν ἄσσο | *πάει* ὅς τὸ σπῖτι *χωρὶς* *ράσο*

Λεξ. Δημητρ. 3) Ἡ μονὰς τῶν κύβων καὶ τοῦ *ντόμινο* σύνηθ.: *Φρ.* *Ἐρριξε* ἄσσο δύο (ἀπέτυχε) *Κρήτ.* Ἡ *σημ.* καὶ παρὰ *Σαχλίκ.* *Γραφαὶ* καὶ *στίχοι* στ. 188 (ἐκδ. *Wagner* σ. 70) «ἐπτά *ἔθελ* καὶ δώδεκα *κ'* ἤλθεν μου *τέρνα* καὶ ἄσσο».

4) *Νόμισμά* τι *Σάμ.*

Ἡ *λ.* καὶ ὡς *τοπων* *Κάρπ.* *Κεφαλλ.*

άσσότριο τό, πολλαχ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *ἄσσοι* καὶ *τρίο*.

Ὁ ἄσσοι καὶ τὸ τρία τῶν κύβων ὅταν πίπτουν ὁμοῦ: *Ἐφερα* ἄσσότριο *Ἀθῆν.*

άσσούδι τό, ἀμάρτ. *άσσούδ'* Πόντ. (Σάντ.)

Ὑποκορ. τοῦ ἄσσοι.

Ἀσσοι 1, ὁ ἰδ.

άστα ἡ, Ἰόνιοι *Νῆσ.* (Κεφαλλ. κ.ά.) *Κύπρ.* *Μεγίστ.* *Πελοπν.* (Λακων. Μάν.)

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *asta*, ὃ ἐκ τοῦ Λατίν. *hasta* = δόρυ.

1) Ὁ κοντὸς σημαίας *Κύπρ.*: *Οἱ στρατιῶτες κρατοῦσαν τοῖς ἄστες* || *Ἄσμ.*

Καλῶς τὴν ἄσταν τῶν ἀστῶν, τὴν βέργαν τοῦ κλημάτου.

2) Τὸ μακρὸ ξύλον διὰ τοῦ ὁποίου κρατεῖται ἡ ἀπόχη *Πελοπν.* (Λακων. Μάν.) 3) Τὸ ὀριζόντιον ἔλασμα τοῦ ζυγοῦ ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶνται οἱ δίσκοι *Μεγίστ.* 4) *Ξύλον* κυρτὸν ἐφαρμοζόμενον εἰς τὴν πρῶραν τῶν πλοίων Ἰόνιοι *Νῆσ.* 5) Ἀπόλυτος πλειστηριασμός (ἡ σημασία ἐκ τοῦ ὅτι εἰς παλαιότερους χρόνους ἐστήνετο ἄστα, ἦτοι δόρυ, ἐκεῖ ὅπου ἔμελλον νὰ ἐκποιηθοῦν διὰ πλειστηριασμοῦ λάφυρα) *Κεφαλλ.* β) *Δικαίωμα* ἀπολύτου πλειστηριασμοῦ *Κεφαλλ.*: *Ἐχει ἄστα ἀπάνον* ὅς αὐτὰ τὰ χτήματα.

άστακόδιχτο τό, ἀμάρτ. *άστακόδιχτου* *Λέσβ.*

Ἐκ τῶν οὐσ. *άστακοι* καὶ *δίχτυ*.

Εἶδος δικτύου χρησιμεύοντος πρὸς ἄγγραν ἀστακῶν. *Συνών.* *άστακόθηρο*. Πβ. *άστακολόγος*.

άστακόθηρο τό, ἀμάρτ. *άστακόθηρο* *Θράκ.* (Σηλυβρ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. *άστακοι* καὶ *θήρα*.

Ἀστακόδιχτο, ὁ ἰδ.

άστακολόγος ὁ, *Χίος*.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *άστακοι* καὶ τῆς καταλ. - *λόγος*.

Μηχάνημα διὰ τοῦ ὁποίου ἀλιεύονται οἱ ἀστακοί. Πβ. *άστακόδιχτο*, *άστακόθηρο*.

άστακολογῶ *Χίος*.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *άστακοι* καὶ τῆς καταλ. - *λογῶ*.

Ἀλιεύω ἀστακοὺς.

άστακοσυρὰ ἡ, *Θήρ.* — *ΑΠαπαδιαμ.* *Πρωτοχρ.* *διηγ.* 58 *ΠΝιρβάν.* *Συναξάρ.* 5 — *Λεξ. Δημητρ.*

Ἐκ τῶν οὐσ. *άστακοι* καὶ *οὐρά*.

Ἡ οὐρά τοῦ ἀστακοῦ ἐνθ' ἄν.: *Εἶχε μαγευμένην* *πλάφι* μὲ *άστακοσυρὰς* *ΠΝιρβάν.* ἐνθ' ἄν.

άστακοι ὁ, κοιν. *άστακοι* *Χίος* (Αὐγών. *Λιθ.*) *άστακοι* *Ἡπ.* *Λυκ.* (Λιβύσσ.) *Πελοπν.* (Μάν.) *Προπ.* (Κύζ. *Πάνορμ.*) *άστακοι* *Ζάκ.* *Κεφαλλ.* *Κρήτ.* *Λῆμν.* *άστακοι* *Κύθηρ.* *άστακοι* *Σύμ.* *ἡστικῶς* *Σύμ.* *νηστικῶς* *Ἰκαρ.* *Σύμ.*

Τὸ ἀρχ. οὐσ. *άστακοι*. Τὸ *άστακοι* καὶ μεσν. Τὸ *άστακοι*, ὅπερ κατ' ἐπίδρ. τοῦ *άσταχυ*, καὶ παρὰ *Πορτ.* Τὸ *νηστικῶς* κατὰ παρετυμ. πρὸς τὸ *νηστεία*, διότι θεωρεῖται ὡς νηστήσιμον φαγητόν.

Θαλάσσιον μαλακόστρακον τῆς οἰκογενείας τῶν ἀστακιδῶν κοιν.: *Εἶναι κόκκινος* ἢ *κοκκίνησε* σὰν *άστακοι* ἢ σὰν τὸν *άστακο* || *Φρ.* *Εἶναι ἀρματωμένος - φορτωμένος* σὰν *άστακοι* κοιν. || *Παροιμ.* Ὁ *άστακοι* δώδεκα χρόνους ἀρματώνεται γιὰ νὰ βγῇ ὅς τὸν πόλεμο (Ἀνατολ. Ἐπιθεώρ. 1, 558).

άστακουδάκι τό, *Θήρ.* (Οἶα) *άστακουδάιν* *Χίος* (Καρδάμ.) *άστακουδάκι* *Ἡπ.* κ.ά. — *Λεξ. Περιδ.* *Βυζ.*

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. *άστακοι* διὰ τῆς καταλ. - *οὐδι*.

1) *Μικρὸς* *άστακοι* ἐνθ' ἄν. 2) *Γαρίς* τῆς θαλάσσης *Ἡπ.*

άσταλαμάτητος ἐπίθ. *ΚΧατζοπ.* Ἀννιῶ 61 *άσταλαμάτιγος* *Πελοπν.* (Μάν.) — *ΚΠασαγιάνν.* *Μοσχ.* 84.

Ἐκ τοῦ στερητ. *ά-* καὶ τοῦ ἐπίθ. **σταλαματητός* < *σταλαματῶ*.

Ὁ διαρκῶς ρέων, ἀκατάπαυστος: *Βροχὴ* *άσταλαμάτητη* *ΚΧατζοπ.* ἐνθ' ἄν. *Βροχὴς* *άσταλαμάτιγες*, *νεροποντὲς* ἀκράτητες καὶ *βαρυχειμωνιᾶς* *ΚΠασαγιάνν.* ἐνθ' ἄν. *Αἶμα* ἀκράτο καὶ *άσταλαμάτιγο* Μάν.

